

GYURÁCZ FERENC

A hűség útját járta

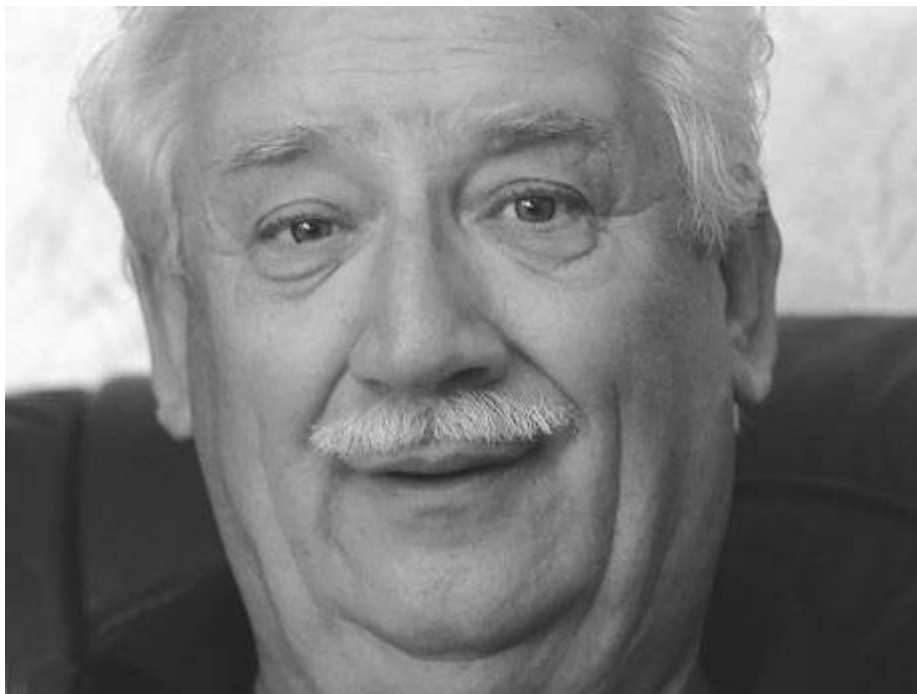
Elhunyt *Nagy Alajos* (1936–2009) 1956-os forradalmár, a Magyar Szabadságharcos Világszövetség tiszteletbeli európai elnöke

(Némi változtatással megjelent a *Vas Népe* napilap 2009. július 1-jei számában)

Vasszilvágyi földművesek fia, s ki tudja, sorsa merre fordul, ha nem jön a „felszabadulás”, mely fekete gyászt hozott a 9 éves kisfiúnak és leánytestvérének. 1945 májusában egy szovjet katona lelőtte szüleit (amikor apja hitvese védelmére sietett...).

Neveléséről ezután bőí származású pap-nagybátyja, Rozmán Alajos püspöki tanácsos gondoskodott. De őrá is lesújtott a diktatúra ökle: nem volt hajlandó együttműködni a titkosrendőrséggel, ezért megkínózták, aminek következményeként halt meg. Életéről és mártíriumáról unokaöccse igaz könyvet írt, mely 2002-ben jelent meg Lakiteleken.

A tehetséges fiút a középiskola elvégzése után fölvtették a színművészeti főiskolára, de „reakciós” családja miatt nagyon hamar el is távolították onnan. 1956 őszén üvegcsiszolóként dolgozott Ajkán, amikor a megalakuló forradalmi nemzeti tanács titkárává választotta. Társaival megszervezték a város fegyveres védelmét és november 4-e után az általános sztrájkot. Az ajkai forradalom oknyomozó történetét ugyancsak könyvben írta meg néhány évvel ezelőtt, míg a megtorlás előli menekülésének körülményeit a *Vasi Szemle* 2006. októberi számában megjelent emlékezésében ismertette.

A németországi emigrációban rendezőnek és dramaturgnak tanult, majd különféle színházakban dolgozott. Később a gyógyszeriparban tevékenykedett. A nyugati magyar emigráció egyik kiemelkedő szervezője volt. A magyar ügy érdekében végzett

aláírásgyűjtések és lobbitevékenység, tüntetések szervezése, magyar intézmények segítése, a csángók anyanyelvi miséjének szorgalmazása a Vatikánban s még sok minden más fűződik a nevéhez. A híres Burg Kastl-i magyar gimnázium és a müncheni *Nemzetőr* című legendás magyar lap barátai közé tartozott, ez utóbbi szerkesztője, a költő Tollas Tibor szép verset címzett hozzá. Színészi hajlamait követve, kis versmondó csoportjával rendszeresen fellépett az emigráció rendezvényein. Aki egyszer is hallotta verset mondani őt – a Jávor Pál svádáját viselő, energikus színművészt –, aligha tudja elfelejteni.

Miután – 1971-ben – Mindszenty József bíboros-hercegprímásnak el kellett hagynia Magyarországot, emigrációjában munkatársai közé tartozott Nagy Alajos is. A Kádár-rendszer vége felé Nagy Alajos kapcsolatot tartott a magyarországi nemzeti ellenzék több alakjával, ezért nem véletlen, hogy amikor eljött az ideje, 1991-ben ő kísérte haza a nagy főpap hamvait, s adta át Hegyeshalomnál Lezsák Sándornak, aki jelképesen, a magyar nép nevében vette át azokat. (A hazahozatal és az újratemetés hiteles történetét Nagy Alajos a *Vasi Szemle* 2004. évi 1. számában írta meg.) Mindszenty, akivel a közös vasi szülőföld is összekötötte őt, a magyari és keresztényi hűség példája volt számára: így amidőn már hazaköltözése után, 2004-ben a megalakuló Mindszenty Társaság elnöke lett, maga is a hűség útját járta – mint egész életében, mindhalálig.

Érdemeinek hosszas sorolása helyett végül arra szeretnék rámutatni, hogy Nagy Alajos, véleményem szerint, az egyik legvonzóbb vasi típust testesítette meg: szívélyes, kedves, nagyszívű, s még méltatlankodásában és botránkozásában is szeretetreméltó. Eleven példája annak, hogy a mélységes hit és az élet teljes szeretete minden ellenkező híresztelés ellenére nem kizárják, sőt, inkább föltételezik egymást.

Amidőn jó egy hónapja meglátogattam, gyerekkori tájnyelvi emlékeket idézett, emigrációs élményei mellett még ezek megírását fontolgatta. Nagyon szerette szülőföldjét, száműzött társai közt külön számon tartotta a vasiakat. Szülőfaluja ügyei iránt is érdeklődött, s ahol lehetett, kereste a segítség lehetőségét.

S most, mikor 73. születésnapja, július elseje, a keresztény felfogás szerint egyúttal az ő égi születésnapja is lesz, földi maradványai visszatérnek a vasi földbe, mártír szülei mellé. Emléke pedig tovább él az őt szeretők szívében.

A temetési szertartás szerdán 1 órakor kezdődik a vasszilvágyi templomban, ahol beszédet mond Lezsák Sándor, az országgyűlés alelnöke is.